

ХРИСТИЯНКА

списание за
християнското
семејство

СОФИЯ - 1925 - ГОД. II. КНИГА 10.

СПИСАНИЕ ХРИСТИЯНКА.

ГОДИНА ВТОРА, 1925.

Книга X. Мартъ.

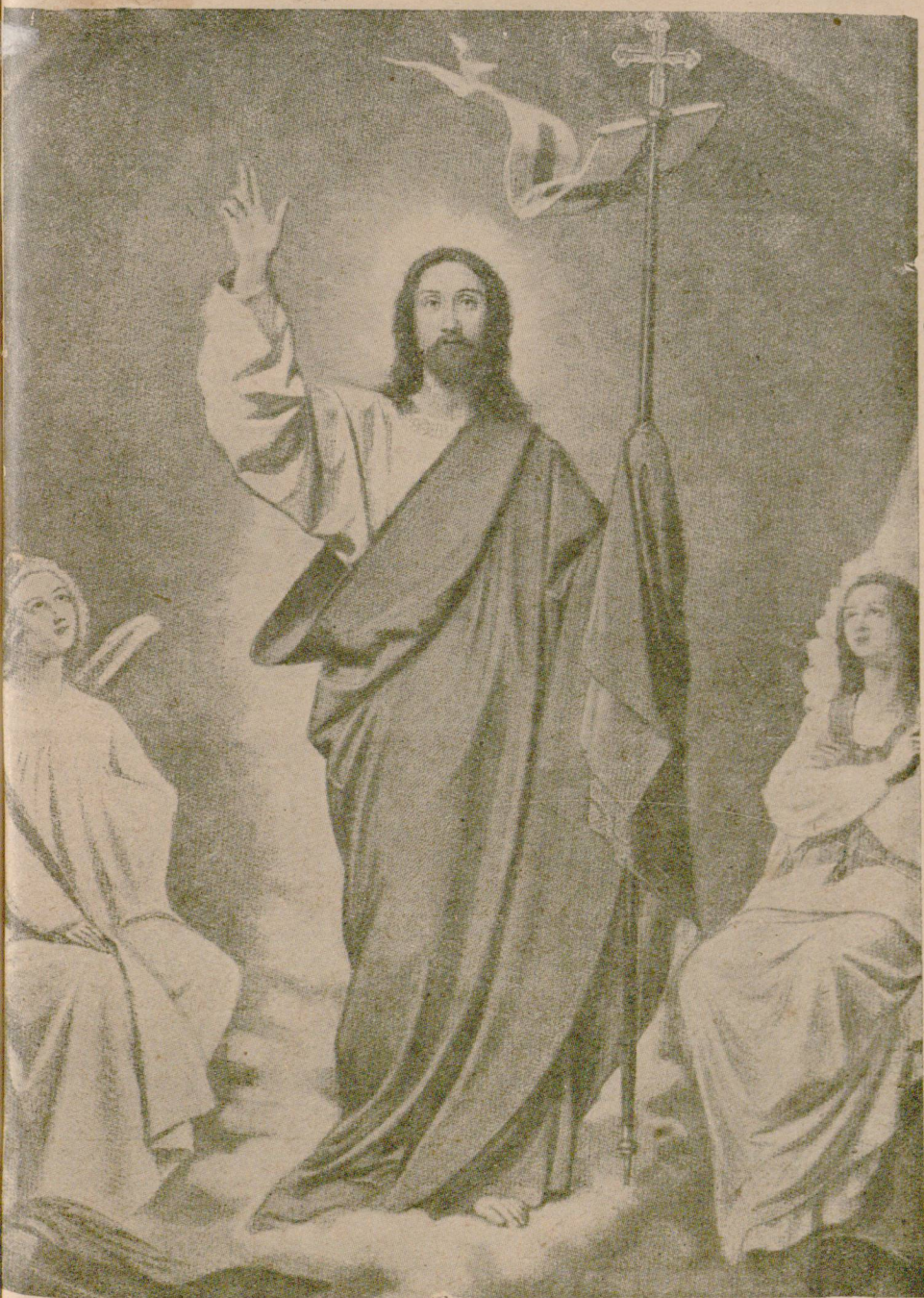
СЪДЪРЖА:

- Възкръсение Христово — картина отъ Егеръ.
Христосъ възкресе! — Пр. М. Х-въ.
Той възкръсна, — нѣма Го тука! — Арх. Димитрий.
„Наистина възкръсна!“ — Д. Иличъ.
Некрологъ — (стихотворение, — Люб. Бобевски.
Страданията — Св. С. К-и.
Псалми (стихотворения) — Л. Бобевски.
Любете! — Друмондъ.
По пѣтя къмъ Емаусъ — Прот. Ат. П. Маджаровъ.
Гвоздеитѣ отъ кръста Господень.
Текста на Пилатовата присжда надъ Исуса Христа.
Съвремената наука ни води къмъ признаване съществуването
на Бога — Архим. Стеф. Абаджиевъ.
Св. Агатия — прев. Архим. Ст. Абаджиевъ.
Бележки. — Страшното злодеяние; Пасхално литийно шествие; Сп.
„Християнка“; „Жития на светиитѣ“; „Библия въ картини“.

ПОКАНА

Съ благословиенето на Св. Синодъ на Българската Православна Църква Братство „БЪЛЪ КРЪСТЪ“, е предприело издаването на: „ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЪ“ и „БИБЛИЯ ВЪ КАРТИНИ“, които вече сж сложени подъ печатъ.

Житията на светиитѣ ще излизатъ подъ редакцията на Архим. Ст. Абаджиевъ въ 12 тома — за всѣки месецъ по единъ томъ, който ще съдържа житията на светиитѣ презъ цѣлия месецъ. Всѣки томъ ще излиза въ продължение най-малко на 2 месеца. Ще съдържа много илюстрации — изработени отъ най-великитѣ руски художници — академисти. Точното количество на всѣки томъ за сега не е извѣстно. То ще бжде около 20 коли, голѣмъ форматъ **Цената ще бжде за всички абонати, предплатили всѣки томъ**: по 2·50 лв. кола на обикновена хартия и по 3·50 кола на фина бѣла хартия. За подвързия, която ще става по желание, ще се плаща отдѣлно 25 лв. съ платно и 18 лева — безъ платно на томъ.

ВЪЗКРЪСЕНИЕ ХРИСТОВО.

Картина ОТЪ ЕГЕРЪ

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО.

Христось воскресе!

Какъ сладостно се разнасятъ тия чудни за всѣки християнинъ думи — билъ той дете или старецъ, богатъ или беденъ, многоученъ или простъ! Не съ умъ но, съ сърдце, по-добре — съ цѣлото си сжщество — всѣки разбира всичката сила на това възклицание, както всѣки ясно вижда лжчитѣ на слънцето, излизаци отъ него и озаряващи цѣлото поднебесно пространство. Каквото е слънцето за вселената, такова е възкресението Христово за нашия животъ. И както следъ залъзването на слънцето всичко се потопява въ мракъ, тѣй и цѣлиятъ нашъ животъ, би потъналъ въ непроницаема тъма, ако не ни озаряваше слънцето на свѣтлото Христово възкръсение.

Напусто щѣше да бжде нашата вѣра, ако Христось не бѣше възкръсналъ!

Нѣмаше да има вѣра въ живота, въ радостта, въ щастieto, въ истината, доброто и справедливостта... И дълбока скърбъ, скърбъ безъ надежда на утѣха би се разляла надъ мрачната долина на нашето земно странствуване....

Бедни работниче, цѣлъ животъ блъскашъ се ти като риба въ ледъ, заради парче

хлѣбъ, заради насжщна прехрана, невиджашъ свѣтлина, радостъ въ туй време, когато мнозина се предаватъ на праздность, прекарватъ всички дни на своя животъ въ веселие. Какво бихме ти казали за утѣха?

Ти, който си обиденъ и презренъ отъ богатитѣ и славнитѣ въ тоя свѣтъ; ти, много страдални Иовъ, въ когото се колебае вѣрата въ правдата, въ закона, като гледашъ тържествуващата неправда, — що би могло да отрие твоитѣ сълзи отъ обидата на горчивата несправедливостъ?

Вие, на които сърдцето се поразява до дълбочина отъ кървави, никога незабравими, загуби, вие плачешитѣ безутешно при гроба на любимото сжщество, кой би дръзналъ да ви каже: не плачете?

Ние бихме могли да кажемъ: гледайте на Христа, кой е билъ по-безгрѣшенъ отъ Него, кой — по-светъ, кой животъ е по-непороченъ, кой повече отъ Него е благотворилъ хората, кой е проповѣдвалъ по-възвишени истини? Гледайте на Него.

Да! Ще ни кажатъ, но какъ се свърши и тоя светъ животъ? Не съ тържество на злото, на-

силието и неправдата ли? Не умрѣ ли Той, прикованъ на кръста? Не Го ли скри гробътъ, както и всички? О, ние съ трепетъ внимавахме въ дивното повестуване за тоя необикновенъ животъ, пълненъ съ божествена свѣтлина, и нашето сърдце се разпалваше отъ надежда. Но ето минаха вече три дни, минаха столѣтия, минаха хилядолѣтия, отъ когато всичко това е станало... И ние все се надѣваме...

И тия думи щѣха да бждатъ справедливи! Наистина, ние, споредъ силнитѣ изрази на апостола Павла, щѣхме да бждемъ загинали, всичко щѣше да бжде загинало, загинала щѣше да бжде вѣрата ни въ живота, въ правдата, въ доброто, въ истината, ако Христосъ не бѣше възкръсналъ!

Но ето Той победи смъртъта съ силата на Своето Божество! Христосъ възкръсна! Лжчезарното слънце изгрѣ надъ свѣта, — изчезна мракътъ! Изчезна всичко, което може да помрачи нашия животъ! Изчезнете вие, мрачнитѣ представители на насието и неправдата — Ана и Каяфа. Изчезни ти, който съ пренебрежение говоришъ за истина. Сама смъртъ, изчезни съ своето отровно жило. Изчезнете всички адски сили!

Да възкръсне Богъ и да се прѣснатъ Неговитѣ врагове! Сега всичко се изпълни съ свѣтлина, небето, земята и преизподнята. Сърдцето радосно трепти отъ новъ животъ и нашата радостъ никой не може да отнеме отъ насъ. Христосъ победи смъртъта, като възтържествува надъ

всички адски сили, надъ всичко, което може да помрачи нашия животъ и да ни лиши отъ радостъ, вѣра и покой!

Първитѣ дни на творението, райското блаженство на Адама, изгубването на рай и бедствията отъ проклятието, смъртъта и безсмъртието, времето и вѣчността, престола на Божеството и нищожеството на земния животъ на човѣка, небето, земята преизподнята, — какъ всичко това дивно и нараздѣлно се съединява съ възкръсението Христово!

Издигни очитѣ си, Сионе, и вижъ изгрѣло е лжчезарното слънце и нѣма цвѣтець, който да не се е обърналъ къмъ него, нѣма росица, която да не го е отразила, нѣма сжщество, което да не се е радостно явило на среща. Сжщо така нѣма на земята християнско сърце, което да не се е озарило отъ радостъта на възкръсението!

Сърцето трепти отъ тая радостъ. Всѣкжде то намира отзвукъ. И всички хора, небето, въздухътъ, земята и морето, всички твари, даже камънитѣ — всичко звучи въ единъ победенъ хоръ, всичко повтара нашата радостъ, всичко трепти отъ предчувствие на новъ блаженъ животъ!

Нека се отдадемъ на тая, всичко обнимаща радостъ. Нека се отдадемъ беззаветно, безъ мѣрка, безъ опасностъ. И колкото повече ние ѝ се радваме, толкова нейния изворъ ще блика неизтощимо и самата вѣчностъ нѣма да го изчерпи!

Христосъ Воскресе!

Пр. М. Х-въ.

Той възкръсна, — нѣма Го тука!

Нѣма Го тука. А где е? Кой ще ни каже? — Любопитствувалъ св. Тома, като желаялъ точно да види и се убеди въ възкръсението Христово. Той казалъ: „ако не видя, ако не попипамъ, — нѣма да повѣрвамъ“. Сега и азъ грѣшниятъ любопитствувамъ, търся и искамъ да узная: где сега се намира Христосъ? На кое мѣсто? Между какви лица и чинове? На това отговаря псалмопѣвецътъ св. Давидъ.

„Господъ е въ Своя светъ храмъ“. (Пс. 10, 3). Но понѣкога въ ржктворени храмовете Господъ не ще пожелае да обитава, а именно когато неблагоговѣйни и нѣмащи страхъ Божи хора превръщатъ Негова светъ домъ на разбойнически вертепъ, както и Самъ Той говори: Моя домъ, домъ за молитва, вие направихте вертепъ за разбойници (Мат. 21, 15). Събиратъ се хората въ храма ужъ за молитва, а въ сжщностъ разговарятъ и празнословятъ за съвсемъ чужди нѣща — за търговия, за гуляи, осжждатъ другитъ, мислятъ за въ кжщи, за децата, за домакинството, за паритъ, дремятъ и пр. И такива хора правятъ храма за молитва не храмъ, а нѣкакъвъ вертепъ. Въ такъвъ случай може да се каже, че тамъ нѣма Христа. Той възкръсна, нѣма Го тука!

Бѣше време, когато Господъ нашъ направи камшикъ отъ върви, и изгони всички, които продаваха и купуваха въ храма. Но, Господи, вече мина вре-

мето, когато Ти изгони безчиницитъ изъ светия Твой храмъ. Сега настана нашето окаяно време. Вече ние изгонваме Тебе и Твоя храмъ превръщаме въ разбойнишки вертепъ!

Нѣма Го тука. А где е? „Вишниятъ не живѣе въ ржктворени храмовете“, говори св. Стефанъ (Деян. 7, 49). А где е тоя нержктворенъ храмъ на Вишния? Всѣки човѣкъ, одушевенъ и просвѣтенъ отъ светото кръщение, е храмъ Божи, споредъ свидетелството на апостола „храмъ Божи сте вие“ (1 Кор. 3, 7). И тѣй въ всѣки християнинъ може да се търси Христосъ и да се каже: „Тукъ е!“ Но и това е съмнително, неизвѣстно, неистинско. Мнозина сж просвѣтени отъ кръщението и правовѣрието, но малко сж ония, въ които Христосъ би обитавалъ като въ Своя храмъ. И крадецътъ е кръстенъ, и разбойникътъ, и прелюбодѣецътъ и всѣки злодей съ правовѣрие е просвѣтенъ. Но не търси у тѣхъ Христа. — Нѣма Го тука! Когато той билъ дете, Христосъ се намиралъ у него, но когато порастналъ и почналъ да краде, — „веднага Христосъ го напусналъ, — възкръсналъ, нѣма Го тука!“

Другъ е на думи добродетеленъ, но неговитъ мисли само Богъ знае, защото, както казва апостолътъ: „за онова, което правятъ тайно, срамно е и да се говори“. И тукъ нѣма да се намѣри Христосъ. Нѣма Го тука! Другъ е набоженъ,

трети—постникъ, нищелюбивъ, четвърти — въобще добротворецъ. Но ако всички тия правятъ казанитѣ добри дѣла отъ тщеславие, отъ това, — за да изпъкнатъ предъ хората, и у такива не търсете Христа. Нѣма Го тука!

А къде ще намѣримъ Христа? Наистина само Богъ знае. Да скѣрбимъ ли съ Магдалина, която говори: „взеха моя Господъ, и не зная, где сж Го положили“ (Иоанъ 20, 13). Нашитѣ грѣхове взеха отъ насъ нашия Господъ — и не знаемъ къде да Го търсимъ.

О, вие, измѣчващи се въ крайни бедствия! Къмъ васъ обръщамъ моето слово. Въ васъ сега обитава Христосъ, като въ свои членове, ако само съ благодарностъ вие пренасяте своитѣ нещастия.

Вие, новитѣ мъченици на сегашнитѣ последни времена. Вамъ се плетатъ небесни вѣнци. Само не изнемогвайте въ търпение, но гледайте на стра-

данията на своя Господъ, и на Неговата света воля разчитайте, като казвате: нека бжде Твоята воля, Господи! А Господъ съ любовъ обитава средъ Васъ, макаръ и невидимо. Тукъ е!

Господъ обича плачещитѣ, а вие всѣкога сте въ сълзи. И тъй въ васъ Той живѣе! Тукъ е!

Господъ обича гладуващитѣ и жедуващитѣ, а вие имате малко за ядене и пиене. У едни изъ васъ хлѣбътъ не стига даже наполовина. И тъй у Васъ Той обитава. Тукъ е!

Господъ обича страдащитѣ невинно, а Вашитѣ страдания немогатъ да се изброятъ. У васъ, прочее, Господъ се заселя, като гледа на вашето злострадание и като Ви готви за това вѣчна радостъ. Тукъ е!

О, нови страдалци! Моля ви и увещавамъ, не падайте въ търпението, но благодарете Своя Христосъ. А Той е у васъ, ще бжде и ще пребжде!

АРХ. ДИМИТРИЙ.

„Наистина възкръсна!“

Слънцето бавно тнѣше задъ оскалонскитѣ брѣгове на Средиземното море, позлатявайки съ своитѣ последни лъчи иерусалимскитѣ кули и дрезгавата Голгота, на която преди единъ день снѣха отъ кръста Мъртвеца, увѣнчанъ съ тръненъ вѣнецъ.

Бледна румянина за последенъ пжтъ проигра по челото на Мжченика. Трепна, свѣтна и се изгуби, като последна целувка на злочестата майка, която съ думи на безкрайно

отчаяние падна върху измъченото тѣло на Сина:

Горко ми, пресладки Иисусе
сине мой! . . .

Съ кои ржце ще се допра
до нетленното Твое тѣло?
Или съ каква плащеница ще
го обвия?

Или съ кои пѣсни ще го
възпѣя?

Горко ми, пресладки Иисусе!..

И като се опитваше съ своитѣ ржце да снесе трънения вѣнецъ отъ мъченическото тѣ-

ло, за да облекчи отъ малко малко болката отъ бодоветѣ на грѣнитѣ, които бодове мъртвата глава не чувствуваше, но които пронизваха нейното — на Майката сърце, — тя падна безъ чувство при Сина и дойде на себе си само тогава, когато нѣкои отъ стоящите наоколо и плачещи жени заедно съ ученика Иоана я взеха подъ ржка и я отведоха въ источната малка кжщичка, гдето тя преди нѣколко време дойде да посрещне Пасхата.

Слънцето постепенно изгасваше и се спускаше. Изъ градинитѣ и долинитѣ безшумно се издигаха отъ основитѣ на хълмоветѣ все по-високо и по-високо проточили се дълги, мрачни и нѣми сѣнки, — и скоро цѣлата природа се потопи въ тъмнина. И дрезгавата Голгота, и Гетсиманската градина, и нейната крепостъ, и цѣлиятъ голѣмъ градъ, — всичко потъна въ мрачнитѣ вълни на нѣмата нощъ, докато най-после, на небосклона не изплува луната, която съ своето таинствено бледно сияние освѣти мѣстото на ужасното събитие.

На Голгота всичко е пусто. Само луната отъ небесната височина гледа на празнитѣ кръстове и новия гробъ, върху който е сложенъ голѣмъ камъкъ съ печата на Пилата и при който стоятъ съ щикове и копия въ ржце нѣколко римски войници, поставени да пазятъ гроба.

Въ Иерусалимъ сжщо всичко е спокойно. Анна и Каяфа безгрижно почиватъ въ синайския дворецъ, като че преди единъ день не премахнаха отъ

свѣта Праведника, като че не тѣ разжсаха сърцето на бедната майка и сложиха върху плещитѣ на народа тежестта на грѣховетѣ, които викатъ за правата на Проповѣдника.

Луната величествено и спокойно плува по синия небосклонъ и, като лампада надъ гроба на човѣчеството, освѣтлява гробната тъмнина, която покриваше земята . . .

II.

Въ тая нощъ следъ сжботата Иоанъ, на когото Исусъ, когато бѣше още на кръста, поржча да се грижи за неговата майка, трѣбваше да отиде въ дома на Клеопа, гдето се събраха всички ученици на Христа. Мария остана сама. Кжщата, въ която тя бѣше се установила, имаше четири стаи, освенъ още едно обширно помѣщение, изъ което имаше врати за всѣка стая поотделно.

Въ жгъла на една отъ стаяитѣ на триножникъ слабо горѣше лампадка. Въ противоположния жгълъ имаше приготвена постелка, а при нея маса и столъ. На масата имаше разтворена книга на еврейскитѣ закони — Тора, а надъ масата върху стената висѣха две кърпи, а около всички стени имаше низкъкъ миндеръ, покритъ съ черги. Стаята имаше два прозореца съ дървени решетки. И двата гледаха къмъ Гетсиманската градина.

Въ тая стая живѣеше Исусъ всѣкога, когато идваше въ Иерусалимъ, за да посреща празника Пасха.

Въ една отъ стаяитѣ живѣеше и Мария.

И ето презъ тая нощъ тя остана въ своята стая съвършено сама. Женитѣ, които миналата нощъ прекараха съ нея наедно, отидоха си по домоветѣ, и сега въ тая къща нѣмаше никого друго. Измжчена отъ умора и отъ голѣми душевни страдания, тя стоеше на своя одъръ, обхванала съ ржце коленетѣ си и отъ време на време тихо нареждаше. Пълнитѣ съ нежностъ думи, които бедната майка въ разгара на страшната мжка произнасъше, смѣсваха се въ нощната тишина съ лекия шепотъ на клонитѣ и листата, които полунощниятъ вѣтрець тихо колебаше.

Въ най-глухата полунощъ, когато цѣлата природа вече заспа въ тихъ сънъ и не се чуваше протегнатото виене на овчарскитѣ кучета, идеше отдалечъ и прѣскаше се далеко задъ планинитѣ, — тя трепна. Ней се стори, че нѣщо зашумѣ около вратата. Тя впи очи нататъкъ и почна старателно да се ослушва. Но навсѣкжде наоколо царуваше дълбока тишина. Само луната показваше между клонитѣ на дѣлветата своето бледно лице и съ нежно-тъжна свѣтлина освѣтляваше пода и постелката, на които седѣше Мария.

Най-после тя стана отъ одъра, отвори вратата и тръгна къмъ стаята на Христа.

Като спре дишанието си, тя приближи ухото си къмъ вратата и почна да се услушва. Тѣй тя правѣше всѣка нощъ, когато Синъ ѝ бѣше тукъ. Внимателно тогава тя се приближаваше, прислушваше и, като

чуеше спокойното дишание на Заспалия, безшумно се връщаше въ своята стая, та сама малко да си почине.

Тѣй тя и сега направи. Но защо?... Въ стаята Него вече Го нѣмаше...

Съ трепереща ржка, като поотвори вратата, тя надникна въ стаята. Тамъ всичко бѣше спокойно. Слабата свѣтлина на лампадата страхливо блѣщукаше. На низкия таванъ се движеха полусѣнкитѣ на клонитѣ, люлѣещи се предъ прозорцитѣ на лунната свѣтлина.

Тя слѣзе.

Всѣки жгълъ, всѣко най-малко мѣсто въ тая стая ѝ напѣмваше за Него. Ето тоя жгълъ, въ който Той толкова пжти скърбенъ заставаше на колѣне, извършвайки утринна и вечерна молитва, измолвайки отъ Своя Отецъ прошка за грѣховетѣ на другитѣ.

Мария се разтрепера, падна върху леглото на Сина и горчиво зариди.

— Защо Те разпнаха? Защо те разпнаха?! . . . Праведниче небесенъ, защо Ти не взе съ Себе Си и мене?! . . .

Като се успокои малко, Мария се дълбоко замисли. Тя не видѣ съ своитѣ очи какъ Иуда Го целуна и предаде въ ржцетѣ на разбойнитѣ. Ней я нѣмаше и тогава, когато на главата Му сложиха тѣрненъ вѣнецъ и Го огънаха, съ червено сукно. Тя не видѣ и това, какъ тѣлпата се ругаше и заставаше цредъ Него на колене, викайки: „Радвай се, Царю иудейски!“

Да, тя това не видѣ. Но тя видѣ мжкитѣ на кръста. И това бѣше твърде много за сърдцето на майката! . . .

Милостивитѣ жени затуляли съ ржавитѣ на своитѣ дрехи, за да неможе тя да види, какъ сложиха Мжченика върху кръста, какъ Го приковаваха върху него. Но тѣпитѣ удари на чука ясно се разнасѣха и твърде силно удрѣха по сърдцето нещастната Майка. Тя Го видѣ на кръста съ отпусната на гърди глава и съ отворени очи подъ трѣнения вѣнецъ, изъ подъ който една следъ друга се търкалѣха едри капки кръвъ.

Да, това видѣ бедната Майка, и съ разбито сърдце падна при подножието на кръста.

А той? . . . Той търпѣше, търпѣше и плесницитѣ, и надсмиванията, и руганията. Съ благодсть гледаше на своитѣ убийци. И когато тѣ, смѣейки се, викаха: „ако си Ти Синъ Божи, направи чудо и слѣзъ отъ кръста!“ — Той издигна очи къмъ небето и съ молитвенъ гласъ каза: „Отче, прости имъ, защото не знаятъ, какво правятъ!“

А той трѣненъ вѣнецъ! Тоя трѣненъ вѣнецъ! О, защо тя неможа да го сHEME, макаръ и тогава, когато Го снѣха отъ кръста! . . . О, колко Той трѣбва да е страдалъ отъ него! . . .

И като стенѣше на постелката на Сина съ скръстени на гърди рѣце, Мария мжчително мислѣше за това, клатейки своята изморена глава. Сълзи затекоха изъ нейнитѣ очи.

Страшната Голгота не излизаше у нея отъ мисълъта ѝ.

Единъ следъ другъ се пробуждаха споменитѣ за всѣки мигъ при кръста и всѣки мигъ падаше на измъчената душа на майката съ тежестъ на паднала канара. Всѣки мигъ биваше нова Голгота за нея.

Подъ тежестъта на тия мисли се превиваше нейното измъчено тѣло. Отъ силна умора и дълга безсъница нейнитѣ очи почнаха да се затварятъ. И сънътъ незабелезано я овладѣ.

III.

Не се изминаха и нѣколко минути, Мария изведнажъ се сепна и съ очудване почна да се огледва. Свѣтлината на луната постепенно огасваше между дърветата, а полусѣнкитѣ по тавана се губѣха една следъ друга. Въ стаята царуваше нѣма свѣтлина. Нищо не се чуваше, освенъ слабия трѣсъкъ на догарящата свѣтлинка, блѣщукаща подобно на далечна звезда, едвамъ образувайки свѣтълъ кржгъ около себе си.

Ней се стори, че ужъ около нея зашумѣ бѣлъ хитонъ и следъ това тоя хитонъ отиде къмъ противоположния жгълъ.

Като се сепна, въ нѣмъ страхъ и въ нѣкакво неясно очаквание, Мария стана отъ постелката и като взе лампадата, обиколи всѣки жгълъ. Като не намѣри нищо, тя отвори вратата и надникна на всѣкжде. Свѣтлината се колебаеше въ тъмнината, а мрачнитѣ нощни сѣнки се събираха, пълзѣ-

ха ло стенитѣ, издигаха се и се спускаха . . .

Като се върна, Мария сложи лампадата на мѣстото и отново седна на постелката.

Сънъ овладяваше измжчената душа. Въ главата се плетѣха и гаснѣха мислитѣ. Нѣ какъвъ шумъ се разлѣ около нея. Клепачитѣ се затвориха.

Но още сънътъ не успѣ да се закрепи, а на Мария отново се стори, че нѣкой ходи по стаята. Следъ мигъ тя почувствува, че нѣкой се наведе надъ нейното лице и отчетливо дишаше. Тя се опита да отвори очи, но оловена тяжесть лежеше надъ тѣхъ. Опита се да се издигне, но измореното тѣло не бѣше послушно. И тя продължаваше да лежи безъ движение съ затворени очи.

Изведнажъ Мария почувствува на своето чело топла целувка, — и бързо стана отъ постелката.

Сърдцето ѝ усилено затуптѣ.

При самата постелка стоеше Оня, за Когото тя тѣй много скърбѣше. Бледенъ и измжченъ, озаренъ съ небесна свѣтлина, Той съ спокоенъ и милъ погледъ гледаше въ лицето на Майката. Върху главата Му още стоеше вѣнецътъ, а на лицето Му — следитѣ отъ кървавитѣ капки. На ржцетѣ и нозетѣ се виждаха дълбокитѣ рани.

— Сине мой! — извика Мария, като разтвори своитѣ обятия.

— Жено! Не плачи! — отговори ѝ явилиятъ се. — Твоя Синъ възкрѣсна отъ гроба.

— Чадо мое! Праведникъ мой! Повече не ме оставяй — молѣше майката и съ своитѣ ржце обне Неговитѣ колѣна.

— Ти още неможешъ да идешъ тамъ, кждето Азъ отивамъ, — отговори Той — и внимателно сне ржцетѣ ѝ отъ Своитѣ колѣна и трѣгна къмъ вратата.

— Не, не, о, почакай още малко. . . почакай, Сине! . . . Азъ искамъ да Те моля. . . завика тя, като гледаше на Неговото чело.

Той се спрѣ

— Да, каза тя, — нима не Ти причинява болки тоя трѣненъ вѣнецъ? Сине мой! Радость моя! Позволи на майка си да облекчи Твоитѣ страдания. . .

И тя простре дветѣ си ржце, за да снеме мъченическия вѣнецъ. . .

— Не се допирай, — каза явилиятъ се. — Това е дара, съ който земята увѣнча дѣлата на Праведника. Азъ трѣбва да го отнеса на Бога, Моя Отецъ. . .

Майката падна предъ Него на колѣне, погледна на Него за последенъ пжтъ. . . и Възкрѣсналиятъ изчезна.

IV.

Чу се силенъ ударъ въ вратата:

— Отвори!

Това бѣха женитѣ-мироносици, които при разсъмването на нощта трѣбваше да отидатъ на гроба, за да помажатъ съ миро нозетѣ на Погребания.

— Отвори! — викаха тѣ.

Мария се втурна къмъ вратата.

Мироносицитѣ, разтревожени, изплашени, влѣзоха бързишкомъ въ стаята.

— Бързай, — казаха тѣ на Мария, — на гроба станало чудо. . .

— Какво чудо?!

— Войниците, побѣгнаха отъ страхъ отъ гроба, разказватъ, че Твоя Синъ възкръсналъ.

— Наистина възкръсна! — отговори Мария.

Д. Иличъ.

ЛЮБ. БОБЕВСКИ.

Некрологъ.

Почина Правдата свѣтовна
Въ разцвѣтъ на свойтѣ младини,
Вредъ гонена и неприета,
Живѣла въ горестъ свидни дни.

Девица тя бѣ чистоплътна
И съ кротка — ангелска душа, —

За тази приятелка най-скѣпа
Неща се нивга утеша.

Духътъ ѝ живъ е, той витае
Надъ гробоветѣ, що въ борба
Изникнаха престѣпна, низка . . .
И чака зовната трѣба!

Страданията.

Страдания! . . Колко е страшна, просто непоносима тая дума за грѣшнитѣ синове на тоя свѣтъ! . . . Защо да се страда? Не е ли по-добре човѣкъ да се радва, да раскошествува, да се наслаждава, да прекарва днитѣ си въ леностъ и безгрижие? . . .

Страдащитѣ често роптаятъ срещу Промисѣла Божи, който е допусналъ въ земния животъ да има сълзи, мѣки, страдания, като забравятъ, че нѣма нищо по-високо отъ Бога, и, следователно, нѣма и нищо по-съвършено отъ Божиитѣ сѣдби, нѣма и неможе да има.

Разбира се, Господъ не е създавалъ страданията, защото Той е източникъ на благодатьта, любовта и светостта. Страданията сѣ създадени отъ самитѣ хора, отъ човѣшкитѣ грѣхове, мерзости и богоборство. . .

Божиитѣ сѣдби сѣ неизмѣнни, както и самата вѣчностъ . . И както правдата Божия изисква, щото грѣшнитѣ хора да не виждатъ Бога, но да се стремятъ къмъ Него чрезъ *свободнитѣ усилия* на душата и сърдцето, придобивайки познания за своя Творецъ само съ дълбочината на смирения и съкрушенъ духъ (Иекн. 16, 10), така и грѣхътъ изисква нравствена награда и наказание. . .

Главна основа на грѣха е покланянето на тваритѣ намѣсто на Твореца, слѣпата привързаностъ къмъ земнитѣ блага, забравянето на небето заради земята, отдалечението на блудния синъ отъ дома на Отца въ далечна страна. . .

Това пристрастие къмъ земята прави, щото свѣтлиятъ Божии талатни, съ които въ изобилие сѣ надарени хората, да се прѣскаатъ на праздни

работи, на дѣла на духовенъ блудъ и мерзости, съ което безмѣрно се оскърбява Божието правосъдие, защото Господъ, като премждъръ домакинъ, не хвърля своитѣ дарове напусто, даромъ . . .

Защо страдатъ праведницитѣ, а нечестивитѣ благоденствуватъ ?

Първитѣ сж обични Богу и предназначени за вѣчно блаженство . . . Но у тѣхъ има още много петна на душата, дребни и едри недостатъци, които препятствуватъ на тѣхното единение съ Бога въ любовъ и правда, защото въ царството на славата „не влиза нищо нечисто, и никой предаденъ на мерзостъ и лъжа“ (Откр. 21, 27), а само светитѣ и чиститѣ по духъ . . . И праведнитѣ знаятъ, че въ сжщностъ страдатъ не сами тѣ, а *тѣхнитѣ врагове* — грѣховнитѣ привычки и приростия къмъ всичко земно и нечисто и затова не само не роптаятъ на Господа, но още и съ любовъ Го благодарятъ за това, че Той ги претопява, като злато въ огънь, презъ тежкото горнило на временнитѣ бедствия! . . . Въ очитѣ на праведнитѣ, страданията сж голѣмо дълготърпение и висша любовъ Божия къмъ Неговитѣ избраници! . . .

Нечестивитѣ пъкъ благоденствуватъ, та никой да не смѣе да обвини Божията благодостъ въ измжчване на тваритѣ . . . Тукъ тѣ разкошествуватъ и се наслаждаватъ, а тамъ ще стенятъ и ще скърцатъ съ жбѣ поради нетърпима мжка за това, че нагло сж отхвърляли всички средства къмъ спасение и сж се ругали надъ Бога и Божията правда! . . .

На всѣко страдание трѣбва да се гледа, като на проява на вседържавната Божия любовъ, като на зовъ Божи къмъ покаяние и исправление на живота, като на предпазване на човѣка отъ отклонение отъ Божия пътъ и отиване къмъ гибель. . .

Покаяние, любовъ и смирение — ето водителитѣ на християнина по пътя му къмъ небето. . .

„Съ голѣма радостъ посрещайте, братия мои, — наставлява св. ап. Иаковъ, братъ Господенъ, разнитѣ искушения, знаяки, че изпитанието на вашата вѣра е търпението; търпението пъкъ трѣбва да има съвършени дѣла, та да бждете съвършени въ пълнота, безъ всѣкакъвъ недостатъкъ“ (Иак 5, 2—4).

Св. С. К-и.

ЛЮБ. БОБЕВСКИ.

Псалми.

I.

Проказанъ рабъ съмъ, Господи Преблагѣ,
Презрѣнъ отъ всички на свѣта,
Азъ днитѣ низахъ си средъ вакханалностъ.
Средъ плътска сласть и суета.

Ржката Твоя сложи се надъ мене, —
Азъ срещнахъ Твоя погледъ строгъ,
Видѣхъ азъ свойтъ прегрѣшения страшни
И моя духъ нечистъ, жестокъ.

О, чуй, на грѣхопадността ужасна
Потъвамъ въ бѣснитѣ вълни . . .
Ржката Си подай ми за спасене, —
Въ душа свѣтилникъ ми пални!

II.

Грѣхътъ предъ менъ се е изправиль
Съ отворени уста
И готви се да ми похити
Живота и честъта.

Зжитѣ му азъ виждамъ алчни
И взора му свирепъ, —
Спаси ме, Боже Троелични —
Съ гласъ моля се на Тебъ!

Въхни ми сила величава,
Вдъхни ми вѣра, мощъ,
Грѣхътъ да смажа, изведи ме
Отъ тая черна ношь.

И покажи ми пѣтя чисти,
Що води въ край блаженъ, —
Прости ме, Господи, Владико,
Смили се ей надъ менъ!

III.

Въ завоитѣ на стрѣмния си пѣтъ
Се сблъсквамъ съ хиляди премежди,
Но силенъ е духътъ ми, черпи мощъ
Отъ Бога вѣра и надежди.

Въ пѣтекитѣ ми тъмни всѣки день
Де движа се съ живота мудро,
Едно Око ме гледа — прѣска зракъ,
Око всевѣчно, мждро, будно.

Изпусна ли веслата свои азъ
И запотъвамъ ли въ морето
Отъ скверность, зло и смъртни грѣхове —
Отправямъ погледъ къмъ Небето.

Ржка спасителна ме хваща въ мигъ
Извежда ме на брѣгъ бленуванъ,
Де новъ е миръ потъналъ въ свѣтлина —
Вълшебенъ, приказенъ нечуванъ!

„Любете!“

1. Съединението на цвѣтоветъ на джгата образува бѣлъ цвѣтъ, но не свѣтлина. Съединението на всички добродетели образува праведностъ, но не светостъ.

Вгледайте се въ любовта Христова, и вие ще я полюбите. Вгледайте се въ Христовия съвършенъ характеръ, въ Неговия съвършенъ животъ; вгледайте се въ великата Негова жертва, жертвата на цѣлия Му животъ, завършена върху кръста на Голгота, — вие не можете да не се влюбите въ Христа. Като се влюбите въ Него, вие трѣбва да Му подражавате. Любовта извиква любовь-Всѣкога оставайте съ Оня, Който ни е полюбилъ и е далъ живота Си за насъ, — и вие ще станите привлекателна сила. Подобно на Него вие ще привлечате къмъ себе си хората, Подобно на Него всички хора ще притеглятъ самитъ васъ.

2. Азъ не разбирамъ, защо

нашата любовъ е малка! Свѣтътъ тѣй много се нуждае отъ нея, та и тя е тѣй лесна! Тѣй скоро действа. Тѣй дълго се помни. Съ такъвъ излишекъ се изплаща, че въ свѣта нѣма длъжникъ по-честенъ отъ любовта.

Любовта е свѣтлината на свѣта. Богъ е любовъ! А поради това: любете! Простирайте любовта върху беднитѣ, — това не е трудно. Още повече я давайте на богатитѣ, — тѣ позече се нуждаятъ отъ нея. Отдѣляйте за своитѣ близки и роднини, — което е най-трудно, — обикновено за тѣхъ ние отдѣляме съвсемъ малко.

Радвайте хората. Само единъ пжтъ ще преживѣемъ тоя животъ. Всичко добро, каквото можемъ да сторимъ на хората, нека го направимъ още сега. Не трѣбва да отлагаме: — нѣма вече да се върнемъ по тоя пжтъ.

Друмондъ.

По пжтя къмъ Емаусъ.

Свети евангелистъ Лука бѣше родомъ отъ Антиохия Сирийска и още отъ младини бѣше усвоилъ елинската мждростъ и дарбата да лѣкува болести, като стана изкусенъ лѣкаръ. После той узна и египетския езикъ съ всичкитѣ му вѣковни учения. Бѣше и изряденъ художникъ (живописецъ), притежавайки дара да пише съ мъртви цвѣтове живата

Божия слава. А следъ като усвои въ съвършенство и еврейската наука, отиде въ Иерусалимъ.

По онова време Господъ нашъ Исусъ Христосъ пребиваваше на земята между хората, сѣяйки словото на спасението. И попадна Божието учение въ сърдцето на Лука като въ добра земя и даде стократенъ плодъ. Разбирайки

онова, което малцина разби-
раха тогава, поклони челото
си и последва Оногова, Който
трѣбаше да се жертвува. Лука
бѣше единъ отъ седемде-
сетѣтъ апостоли, което самъ
споменува въ евангелието, кое-
то ни е останало отъ него.
Тамъ казва: „Посочи Господь
и други седемдесетъ и ги из-
прати по двама предъ лицето
си по всички градове и мѣста“.
Прочее, започна той да ходи
предъ лицето Божие и да про-
повѣдва и увѣрjava народитѣ, че
очакваниятъ Месия се появи въ
свѣта. И разпрѣскаше чиститѣ
слова на Избавителя, учейки
на добро, милостъ и прощение.

А когато дойде времето на
спасителнитѣ страдания — и
биде битъ Овчарѣтъ и овцетѣ
се разпилѣха —, блажени Лука
ходѣше натъженъ, плачейки
за Господа своего. Защото
кроткиятъ синъ на Дѣва биде
присмиванъ и битъ, увѣнчанъ
съ тръне и разпнатъ; биде
прободенъ съ копие и запоенъ
съ злъчка; стоя между раз-
бойници, прикованъ съ гвоздеи.
И онѣзи, които бѣха повѣр-
вали въ Него, се изплашиха,
понеже още не познаваха пъл-
ното му величие.

А хората Го счетоха мъртъвъ
и Го погребоха.

Но въ първия день на све-
тата седмица, отивайки съ аро-
мати на светия гробъ, женитѣ:
Мария Магдалина, Иоана и
Мария Яковава, видѣха над-
гробния камъкъ отваленъ. А
като влѣзоха, не намѣриха тѣ-
лото на Господа Исуса И до-
като стояха очудени и ужасе-
ни, показаха имъ се двамина
мъже въ свѣтквично облекло,

които имъ известиха възкрѣ-
сението, припомняйки имъ ду-
митѣ на Спасителя.

Тогавъ тѣ си спомниха и ра-
достни се върнаха отъ гроба,
като разказаха на апостолитѣ
всичкото това. Последнитѣ
стояха невѣрващи и считаха
думитѣ имъ за басня.

А въ самия този день се
случи, щото блажени Лука, за-
едно съ Клеопа, да се намѣ-
рять на пътъ къмъ Емаусъ.
Вървѣйки отрудени по праш-
ния пътъ, говорѣха помежду
си съ тъга за страданията на
обичния имъ учителъ и за сло-
вата, които бѣха чули отъ же-
нитѣ.

И като вървѣха бавно, по
следобѣдната свѣтлина, презъ
маслинови джбрави, ето че се
присѣедини къмъ тѣхъ единъ
странникъ. Слънцето правѣше
вѣнець около косата Му и око-
ло кроткото Му лице, но тѣх-
нитѣ очи бѣха задържани, за
да Го не познаятъ.

Като се приравни съ тѣхъ и
слушайки думитѣ имъ, заго-
вори имъ така:

„Какви сж тѣзи думи, които
си подхвърляте единъ другиму
като вървите?“

Тогавъ тѣ се спрѣха, съ по-
гледи, пълни съ печаль.

И отговори Клеопа:

„Какъ какви? Не идвашъ
ли и Ти, като насъ, отъ Иеру-
салимъ? Не си ли чулъ за
случилото се тамъ?“

Странникътъ каза:

„Не. Що се е случило?“

И двоицата апостоли наче-
наха да Му говорятъ тогава
за учението и страданията на
Назарянина. И сочеха тѣ колко
се надѣвали на Него, че ще

отърве Израиля и ще донесе нова свѣтлина въ свѣта, но иудейскитѣ съзещеници и голѣмцитѣ „мира сега“ го хванали, измъчвали Го и Го осъдили, като Го разпнали. И ето, минали три дни отъ смъртъта Му. Едни измежду женитѣ, които сж Го следвали, дошли и казали, че намѣрили гроба празенъ и имъ се явили ангели, които известили възкръсението на Учителя. И Петъръ, и други ходили на светия гробъ, и намѣрили, че наистина така е, както казвали женитѣ, но Него не видѣли.

Каза имъ тогасъ странникътъ съ тженъ и кротъкъ гласъ :

„О, сърдца, които закъснѣватъ да повѣрватъ въ онова, което сж казали пророцитѣ! Нима не трѣбаше Христосъ да пострада и после да се възнесе въ Своята слава?“

И начевайки отъ Моисея и отъ пророцитѣ, този пѣтникъ се залови да имъ тълкува писанията. И вървѣха полѣка по пустия пѣтъ, а слънцето залѣзваше задъ върховетѣ на Ливанъ. Лука и Клеопа слушаха и сърдцето имъ се изпълваше отъ надежда и сладость.

Така те се приближиха до Емаусъ. А странникътъ, като се спре заговори:

„Братя мои, трѣба да се раздѣлимъ, защото азъ отивамъ по-надалечъ.“

Лука отговори:

„О, не; остани съ насъ! Ето слънцето заседна и ноцъта иде. Поговорй ни още и вечеряй съ насъ!“

И като влѣзоха въ селото Емаусъ, отседнаха въ една

бедна кѣща и седнаха на вечеря. А странникътъ, като взе хлѣба въ рѣжа, благослови го и, като го разчупи, даде имъ го:

„Вземете и яжте, имъ заговори Той съ кротъкъ гласъ: това е Моето тѣло...“

Едва тогава се отвошиха очитѣ на Лука и на Клеопа и познаха Учителя. И паднаха предъ Него. И като си повдигнаха очитѣ, не Го вече видѣха.

И седнаха на мѣстата си, гледайки разчупения хлѣбъ. И пошепна Лука съ голѣмо вълнение:

„Какъ горѣше сърдцето въ насъ, когато ни говорѣше по пѣтя и ни тълкуваше писанията!“

И веднага станаха двамата другари отъ трапезата и, като излезоха, върнаха се нощемъ въ Иерусалимъ. И вървѣха бързо, едва сдържайки въ сърдцата си едно неизказано блаженство. А като влѣзоха въ града, потърсиха и намѣриха единадесетѣ апостоли и другитѣ. Отъ тѣхъ узнаха, че наистина Господъ е възкръсналъ и се явилъ на Симона. Тогава и тѣ разказаха тѣхната случка по пѣтя и какъ познаха и тѣ Спасителя при разчупването на хлѣба. И както стояха разговаряйки, въ сжщия часъ, изведнажъ настѣпи таинствено мълчание; очитѣ на всички се изпълниха съ свѣтлина; и видѣха помежду си Учителя и Го чуха като произнасяше съ тихъ гласъ: — „Миръ вамъ!“

* * *

Така, съ сърдце, пълно съ образа на Спасителя, влѣзе Лука всрѣдъ народитѣ, проповѣдвайки и разпрѣсвайки доброто учение. И подиръ петнадесетъ години отъ възнесението на Христа на небето, написа евангелието Му, влагайки въ него всичко, що имаше въ сърдцето си, всичко, каквото бѣше видѣлъ и всичко, каквото бѣше чулъ отъ ония, които бѣха вървѣли следъ Христа.

Бѣше Лука евангелистътъ съучастникъ на болкитѣ и трудоветѣ на Павла въ проповѣдване на спасителното учение; защото следва Павла не само между Иудеитѣ, но и между други езици по земята. Той самъ пише това въ Деянията на апостолитѣ. И твърде много го обичаше Павелъ. Защото, като пише къмъ Колосянитѣ, казва; „Покланя ви се Лука, обичниятъ лѣкаръ“. А въ посланието къмъ Коринцитѣтъ пѣкъ казва, като ги хвали: „И изпратихъ съ него по всички църкви и брата, чиято похвала е въ евангалието и

който е не само похваляванъ, но и ржкоположенъ отъ църквитѣ да ходи съ насъ, имайки този даръ за слава на Бога и наше усърдие“.

Проповѣдва по този начинъ Лука свѣтлината на истинската вѣра въ Римъ,— градътъ на Цезаритѣ, съ страдание и много трудъ. После излизайки отъ Римъ, преброди Ливия и влѣзе въ Египетъ, като просвѣти Тебаида. И занесе утеха на робитѣ и клетниците дори до краищата на пустинята. А оттамъ се върна въ градоветѣ Беотийски, като уреждаше църквитѣ, ржкополагайки свещеници и дякони. И навсѣкжде занесе утѣхата на чистото слово като истински лѣкаръ на душитѣ. А когато се склучи този неговъ животъ на трудове, сложи си ржцетѣ на гърдитѣ и заспа. И видѣ въ последния мигъ кроткия Христосъ, усмизвайки му се въ свѣтлина, сладостно да му говори по залѣзъ слънце изъ пѣтя къмъ Емаусъ . . .

Побѣлгарилъ Протоиерей:

Аг. П. Маджаровъ.

Букурещъ, 30. II. 1925 г.

Гвоздеитѣ отъ кръста Господень.

Запазенитѣ до наше време истински гвоздеи отъ кръста Господень, споредъ преданието, сж три. Всички тѣ се пазятъ въ Европа, като най-голяма светиня: въ Парижъ, въ събора на Божията майка, въ Римъ, въ базиликата на св. Иерусалимски кръстъ и въ

Москва, въ Голѣмия Успенски Съборъ. За четвъртия гвоздей дошлото до насъ предание, по-вестува, че св. Царица Елена го хвърлила въ морето, за да прекрати изплашилата я буря. Въ Менцъ, близо до Милано, се пази желѣзна корона, въ която ужъ билъ прикованъ още

единъ гвоздей отъ кръста Господенъ, но желъзната пластинка, която представлява тоя гвоздей, много се различава отъ гвоздеитѣ въ Парижъ, Римъ и Москва.

Гвоздеятъ въ Събора на Парижката Богоматеръ има 90 милиметра дължина, глава нѣма и неравното му острие е запазено неповредено.

Гвоздеятъ на Базиликата на Св. Иерусалимски кръстъ въ Римъ има 12 сантиметра дължина и $8\frac{1}{2}$ милиметра дебелина. Върха на гвоздея е покритъ съ вдълбочена главичка, въ дъното на която е заловенъ самия гвоздей.

Гвоздеятъ на Голѣмия Успенски Съборъ е малко извитъ, главичката му има неправилна форма и е почти дълга пет сантиметра. Края на гвоздея е тъпъ, тъй като частъ отъ него е отпилена (тая частъ се пази сега въ Грузия).

Обстоятелствата, при които тоя гвоздей се оказалъ между светинитѣ на Голѣмия Успенски Съборъ, сж следнитѣ:

Императоръ Константинъ Великий подарилъ на грузин-

ския царъ Мириама единъ отъ гвоздеитѣ отъ разпятието на Спасителя, донесени изъ Иерусалимъ отъ царица Елена въ онова време когато Мириамъ станалъ последователъ на християнското учение. Въ Грузия тоя гвоздей се пазилъ нѣколко столѣтия. Въ 1686 г. Грузинскиятъ царъ Арчилъ Вахтангевичъ се преселилъ въ Москва и тукъ донесълъ, като благоговѣйно почитано съкровище отъ дѣдитѣ, и гвоздея отъ разпятието на Спасителя. Следъ тридесетъ годишно тукъ стоеение, тая светиня била отпавена обратно въ Грузия, но императоръ Петръ се възпротивилъ на такава загуба, и гвоздеятъ отъ пжтъ—изъ Казанъ — билъ върнатъ въ Бѣлокамената обителъ и даденъ на пазене въ дома на Владичица. Заедно съ гвоздея билъ предаденъ за пазене въ събора и скъпоценния златенъ ковчегъ, направенъ, споредъ свидетелството на имащия се на него грузински надписъ, отъ царя на Грузия, Давида, синъ на Русудана, царуващъ отъ 1237 — 1273 год.

Текста на Пилатовата присжда надъ Иисуса Христа.

Тая присжда, изложена на еврейски езикъ и изрѣзана на медни дъсчици, била разпратена въ всички общини. Една отъ тия дъсчици била намѣрена въ гр. Аквилесъ (сега Аквилея въ северна Италия, 30 километра на северо-изтокъ отъ Венеция) въ 1280 год., при

разкопкитѣ на римскитѣ старини. Огъпосле тя попаднала въ мегоха на Картезианския орденъ и обърнала на себе си вниманието на намиращитѣ се при французитѣ войски въ Италия тъй наречени комисари — на художествата и искуствата.

Картезианци молиха французитѣ да имъ оставятъ тая дъска. Тѣхната просьба била удоволетворена. Французкитѣ комисари превели на редове надписа, който се намиралъ на дъсчицата, и събирачътъ на рѣдкѣсти Генонъ поржчалъ сжщо такава дъска, никакъ не различаваща се отъ истинската.

Докторъ Тумаръ прѣвъ съобщилъ на 22 Септемврий 1848 год. за откриването на тая старина въ Кьелнския вестникъ. На 21 септемврий 1849 год. това известие било препечатено въ № 219 на Рижския „Extra Blatt“.

Ето текста на надписа, изрѣзанъ върху медната дъска, намѣрена въ 1280 год:

„Присжда, произнесена отъ Понтия Пилата, управителъ на долня Галилея, за смъртното наказание на Исусъ отъ Назаретъ чрезъ разпятие.

„Въ седемнадесетата година на царуването на Тиверия и въ двадесетъ и петия день на месецъ Мартъ въ светия градъ Иерусалимъ, при свещенослужителитѣ и жертвоприносителитѣ Анна и Кайяфа.“

Н-е, Понтий Пилатъ, Управителъ на долня Галилея, председателствуващъ на Преторско-

то седалище, осждаме Исуса отъ Назаретъ на смъртно наказание на кръстъ, средъ двама разбойници, тѣй като явното и общото свидетелство на народа потвърждава, че:

1. Исусъ е съблазнителъ,
2. „ „ възмутителъ.
3. „ „ врагъ на закона.
4. „ „ лъжливо се нарича Синъ Божи,
5. а сжщо и царъ на Израила,
6. и влизалъ въ храма, заобиколенъ отъ тълпи народа, съ палмови клончета въ ржце.

„Заповѣдвамъ на първия стотникъ, Квириллия, да го заведе на лобното мѣсто.

„Строго забранявамъ както на беднитѣ, тѣй и на богатитѣ граждани да препятствуватъ за изпълнението на наказанието на Исуса!

Свидетели, подписали присждата, прознесена отъ него надъ Исуса, сж:

1. Даниилъ Робани Фарисей.
2. Иоанъ Церабателъ,
3. Рафаиль Робани и
4. Калитъ Левитъ.

„Исусъ ще бжде изведенъ отъ града Иерусалимъ презъ вратата Струенза“.

АРХ. СТ. ЛБАДЖИЕВЪ.

Съвременната наука ни води къмъ признание сжществуването на Бога.

Даннитѣ, които намираме по въпроса за отношенията на науката къмъ религията въ отговора на ученитѣ водители на науката, не се спиратъ

само върху изброенитѣ до сега страни на тия отношения. Тѣ отиватъ по-далечъ. Тѣ твърдятъ не само, че нѣма вражда между съвременната наука и

религията и не само, че у съвременната наука нѣма данни противъ религията и че който твърди противното, той е човѣкъ на второразредно знание, но съвършено напотивъ на онова, което твърдятъ съвременитѣ демагози — отрицатели по въпроса за отношението на науката къмъ религията.

Въпроснитѣ данни твърдятъ, че изучаването на природата води къмъ първо причината на всичко — Бога. Самата вселена съ своето величие заставя човѣка да вѣрва въ разумна сила, която всичко управлява. Съвременната наука, като изучава законитѣ на природата, иде да признае съществуването на Законодателя. Съ други думи, тя дохожда до заключение, че трѣбва да съществува Организаторъ въ свѣта, Който е достоенъ за молитва и е готовъ да се отзовава въ помощъ. Съвременната наука признава съществуването на красота, истина и добро въ вселената. А това тѣхно признаване води къмъ Бога. къмъ вѣрата и пр. Други учени твърдятъ, че навредъ телескопътъ и микроскопътъ водятъ къмъ признаване могъществото и премждростта на Бога. Астрономията е разкрила величието на свѣта и на Твореца. Биологията се приближава до идеята за Бога, а сжщо и до възраждането и спасението на човѣка. Науката трѣбвв да стане служителка на религията.

Така напимѣръ, *Джемсъ Вилямъ Даусонъ* пише:

„Всички, които изучаватъ

природата, готови сж да допустнатъ съществуването на първопричина за вселената и за нейнитѣ явления. Всѣко отдѣлно следствие, доколкото ние можемъ това да твърдимъ, трѣбва да има адекватна причина или причини, а разумно да се държимъ о това положение ние можемъ не иначе, освенъ като признаваме че съществува Първопричина на всичко. Явленията въ вселената не могатъ да бждатъ безъ причина или случайни и, преди всико, учението за първопричината толкова е необходимо за разумното разбиране на материалната природа, колкото е нужно и за религията т. е. за разбиране и на духовния миръ“.

Великитѣ учени, като: *Съръ В. Фербернъ, В. Армстронгъ, Професоръ Джонъ Филипсъ, Джорджъ Стоксъ, Лордъ Келвинъ, Д-ръ В. Б. Карпентеръ, Проф. С. Вилямсонъ, Т. Андрюсъ, Д-ръ Олмжнъ, Д-ръ Дж. В. Сименсъ* и други, безъ всѣко колебание заявяватъ предъ лицето на учения свѣтъ, че *сама вселената е свидѣтелка за битието на Божествения Разумъ, сама тя е доказателство за Бога.*

Д-ръ Алфредъ Ржель Уолжсъ който едновременно съ Дарвина открилъ закона за произхода на видоветѣ посредствомъ половия подборъ, единъ отъ най-великитѣ съвременни натуралисти, авторъ на знаменититѣ съчинения: „Естественъ подборъ“ (1870), „Дарвинизмъ“ (1889), „Мѣстото на чов. въ природата“ (1903) г. и др. работи, пише:

„Вселената, даже въ нейното чисто физическо и неорганическо състояние е толкова сложенъ организмъ, че внушава на болшинството умове, мисълъ за съществуването на Разумна Сила, която навсѣкжде прониква и я поддържа“.

Робертъ Болъ, знаменитиятъ авторъ на книгата: „Историята на небесата“, професоръ по астрономия и геометрия и директоръ на абсерваторията въ Кембриджския университетъ, пише:

„Наистина ние ученитѣ вѣрваме, а сжщо така, разбира се, и азъ вѣрвамъ, че нашата слънчева система е произлѣзла отъ хаосъ, сжщо така както възрастниятъ се е сформирувалъ отъ дете. Ако ли пъкъ вие ме попитате откъде е произлѣзълъ хаосътъ, ние можемъ да отговоримъ: отъ сблъскването на две звезди. Но тогава възниква въпросътъ: „а откъде пъкъ сж се взели тия две звезди?“ И ето на тоя въпросъ науката не дава никакъвъ положителенъ отговоръ. Но доколкото азъ мога да схващамъ тоя родъ работи, сами небесата носятъ на себе си отпечатъкъ на факта, че тѣ не сж могли да бждатъ отначало такива, каквито сж въ сегашно време. Доколкото ние можемъ да знаемъ, трѣбвало е да има известно начало, известенъ моментъ, когато е настѣтила намѣсата на такава сила и такава действие, които науката не може да познае. Ето защо азъ негома да не изкажа своето сърдечно съчувствие на ония усилия, и при това успѣшни усилия,

които вече сж се правили за изяснение на . . . безчисленитѣ тайни въ природата, които завинаги сж необясними посредствомъ обикновенитѣ приеми на науката и които изискватъ намѣсата на Висша Сила, непостижима за човѣшкия ум“.

Дайсъ Джквортъ пише:
„Благоговѣйното изучаване и пълното признаване на Бога, като Отецъ и като навсѣкжде и въ всичко пребиваващъ, — ето онова, което за насъ всѣкога е необходимо! Съществуващото само не се е създало и всичко може да се проследи като възлѣземъ до великия Творецъ на вселената. Милостивото проявяване Самъ Себе, „Когото никой отъ човѣцитѣ не е видѣлъ и не може да види“ се е извършило въ Божеството на единствено съвършения човѣкъ, Неговъ синъ Исусъ Христосъ. Единственното разрешение на всички наши затруднения се състои споредъ мене, въ това, да поддържаме у себе смирение и детинската вѣра и довѣрчиво упование на съвършена любовъ къмъ Бога, Който знае, отъ какво ние сме сътворени и помни, че сме прѣстъ“. Като имаме това убеждение и съвършена любовъ, нѣма да има тогава мѣсто за страхъ и всичко ще стане по надлежния начинъ въ определеното отъ Него и Нему подвластно време. Ето вѣрата, съ която твѣбва да се живѣе, и съ която трѣбва да се умира. Най-щастливи отъ живѣящитѣ и най-щастливи изъ умиращитѣ сж ония, които твърдо се придържатъ

от тая вѣра. Такова е заключението ми отъ моя опитъ, резултатъ на дълги размисляния, широко знание на човѣшката природа и не малко изучаване на всички ония трудности, за които ме питате“.

Хенри Макинтошъ, професоръ по зоология отъ 1879 г. и сравнителна анатомия отъ 1884 год. въ Дублийския университетъ, пише:

„Колкото по внимателно изучавамъ оная частъ отъ творенията, съ които професията ми ме довежда въ най-голѣмо съприкосновение, толкова повече азъ се убеждавамъ въ това, че творението може да бжде обяснено само посредствомъ признаване на разумъ Творецъ, Който превъзхожда въ най-висока степенъ всичко намъ извѣстно“.

Проф. Фредъ Чарлъзъ, пише:

„Моята концепция за Бога, моето отношение къмъ Божеството само се закрепватъ и обогатяватъ отъ научнитѣ изследвания... Вѣкътъ на прогреса още по-здраво установява основнитѣ учения на християнството“.

Вилиямъ Ебней пише:

„Азъ се занимавамъ съ наукитѣ и по съвестъ трѣбва да кажа, че не само нѣма вражда между Библията и естествознанието, но ние имаме работа тъкмо съ обратното явление. Науката ни говори, че съществуватъ известни закони въ природата, а тамъ гдѣто има закони, тамъ трѣбва да има и законодатель — Богъ. Изучаващиятъ естественитѣ науки, въ всѣки случай, трѣбва да

бжде човѣкъ, проникнатъ отъ благоговѣние, тъй като тия науки ни говорятъ, колко сме далеко отъ познаванието на такъвъ Законодатель“.

Проф. Джоржъ С. Боулджеръ пише:

„Вие ми задавате личенъ въпросъ: съществува ли споредъ мене, действителенъ конфликтъ между фактитѣ на науката и същественитѣ истини на християнството? Отговаряйки на това, азъ трѣбва преди всичко да направя тая предпосилка, че се решавамъ да говоря само отъ себе си, излизайки изъ своя духовенъ темпераментъ, изъ своитѣ изследвания и изъ тая представа за двата реда истина, която представа азъ имамъ. Въ философията, физиката и астрономията азъ съмъ премного радостенъ да стоя на една и съща страна съ Бекона, Нютона и Напалеона. Наедно съ Бекона азъ вѣрвамъ въ това, че повърхностната философия води човѣшкия разумъ къмъ атеизмъ, ала „дълбоката философия“ привежда човѣшкитѣ умове къмъ религията“. Съ Нютона азъ съмъ съгласенъ „да бжда малко дете“, което играе по брѣга на морето и си намира развлечение отъ време на време да намира по-гладки камъчета или по красиви раковини въ това време, когато великиятъ океанъ на истината изцѣло продължава да си остава предъ мене неизследванъ Съ Напалеона, не ученъ, но затуй пъкъ човѣкъ на мирова дейность, азъ бихъ казалъ на нашитѣ нови епикурейци същото, което той го-

ворилъ на своитѣ скептически настроени офицери, като показвалъ на звездитѣ: „Господа, вие можете да говорите цѣла нощъ, каквото искате, но все пакъ ви питамъ: кой е направилъ всичко това?!..“

„На мене е напълно ясенъ цѣлия съблазнѣнъ на физиологическата лаборатория, гдето се срещашъ лице съ лице съ фактитѣ на локализацията на мозъчните функции и съ влиянието на чисто физическитѣ условия върху мисълта до такава степенъ, че дохождашъ току речи до погрѣшния изводъ на Бюхнера, че ужъ „мозъкътъ отдѣля мисълта сжщо тъй, както далака — злъчката“. Но и тукъ, както и всѣкога, неразрешената тайна остава неразрешена въ основата на самата проблема. Сила, материя, животъ, мисълъ, воля — какво е всичко това и откъде се е явило? Науката има работа само съ проявата на височето това. Наедно съ Джонъ Рѣй азъ бихъ нарекълъ изучаването на природата благоговѣйна длъжностъ, благочестиво занятие, което напълно подхожда за недѣленъ день. Нѣма нищо невѣроятно въ това, че именно то ще стане главна работа за днитѣ на отдиха въ безкрайното бждеще. Но истинската наука никога не ще дръзне да каже, че тя може да трактува за нѣщо, което стои внѣ отъ свѣта на тия явления. Доколкото азъ съмъ убеденъ, че християнската вѣра е Божествено откровение и че природата е създаение на Божествената първопричина, дотолкова,

разбира се, за мене не е мислимо стълкновение между тѣхъ“.

Съръ Оливеръ Лоджъ пише: „Позволете ми да ви кажа, че тенденцията на съвременната наука е насочена не въ страната къмъ безрелигиозността и невѣрието и че научното изяснение на единството на космическия планъ ни скланя къмъ вѣра, а не къмъ невѣрие. Ние започваме да схващаме, че цѣлата свѣтовна схема, тъй великолепна, тъй безгранична и необятна (защото трѣбва да се помни, че нашата планета е само една отъ милионитѣ планети) изисква признаването на Организаторъ и Устроителъ, и при тоза достѣпенъ за молитва и готовъ да дойде на помощъ, „по Своему и въ Свое време“, но всѣкога разположенъ да помогне и всѣкога да помогне, както трѣбва“.

Самуелъ Уилксъ, бивши президентъ на английския коледжъ на докторитѣ, членъ на медицинския съветъ, членъ на съвета на лондонския университетъ и пр. и пр. пише:

„Науката е мисълъ Божия, открита отъ човѣка. Изучавайки естественитѣ закони, човѣкъ отнася следствиата къмъ тѣхната Първопричина, къмъ волята на Твореца или, споредъ поетическия изразъ на Гете, „природата е живо облекло на Бога“. Науката ни води по безкрайни пѣтища, и да се върви по тѣхъ е занятие плодотворно за най-поетическото въображение. Ние приемаме свѣта за такъвъ, какъвто го намираме и се опитваме да разгадаемъ неговитѣ тайни, но

неговитѣ алфи и омеги не знаемъ. Достатъчно е ние да гледаме на онова, което е на около ни; ние виждаме само частитѣ, а не цѣлото, но на едною съ поета можемъ да кажемъ: „чрезъ всички вѣкове пронизва една и сжща прогресивно развиваща се целъ“.

Лейонелъ Я. Билъ пише: „Телескопътъ е далъ възможностъ на човѣка да съзерцава чудеснитѣ Божии творения, които самотитно не живѣятъ, а сж създадени и завършени въ развитието си посредствомъ дълги усъвършенствувания чрезъ Неговото безгранично могъщество и които сега и въ вѣчни вѣкове ще се управляватъ отъ Неговитѣ вѣчни и неизмѣнни мирови закони. Микроскопътъ е далъ възможностъ на човѣка да види и си състави представа за плана, устройството и постепеното образуване на чудеснитѣ живи и вѣчно-мѣняващи се, растещи и размножаващи се същества, които съставятъ органическата природа, непрестанно поддържана и, както мнозина мислятъ, намираща се подъ прямия надзоръ на всемогъщата и вѣчно действаща Сила. Нима старателното и подробно изследване въ всички области на органическата природа не убеждава човѣка въ присѣтствието на Живия Богъ въ всѣка частъ на свѣтовния живстъ и нима не е безсъмнено, че по-нататъшнитѣ подробни изследвания на живота, неговото развитие и растене, ще доведатъ човѣшката мисль още по-близо до Него?“

А за астрономията *Симонъ Нюкомбъ*, най-великиятъ отъ американскитѣ астрономи, дългогодишенъ професоръ по математика и астрономия, авторъ на много научни трудове, говори:

„Колкото човѣкъ е по-просвѣтенъ, толкова повече той чувствува, че онова, което съобщава на негова разумъ добаваще настроение и състояние и което му дава нужнитѣ понятия за човѣка и за творението, е по-важно отъ онова, което му доставя материално благосъстояние Поради това азъ твърдя, че свѣтътъ въ висока степенъ дължи на астрономията за туй, че тя ни научи да разбираме, колко е велико творението Божие и каква нищожна частица отъ Божието произведение е земята, на която ние и всичко намираще се на нея, обитаваме. Това, че пространството е безконечно, че навсѣкжде, навездето и да отидемъ, ние намираме нѣщо извънпредѣлитѣ, — това положение трѣбва да бжде прието като фактъ отъ всички хора, които сж се замисляли върху това отъ онова време, откато човѣкъ въобщо почналъ да мисли. Накрай професорътъ заключава: „ние придобихме нѣщо по ценно отъ самото злато или сребро. Ние познахме, че свѣтътъ надминава всички наши представи за него и, съответно на това, разшири се и нашата представа за негова Творецъ“.

Професоръ Дж. Артуръ Томсонъ, проф. по естествена история въ Ебердинския университетъ, бивши доцентъ по зо-

ология и биология въ медицинската школа въ сжция градъ, авторъ на редица научни трудове, отговаря, че съвременната биология въ своитѣ стремежи въ своето развитие се приближава къмъ идеята за Бога. Не само това, но съвременната Биология изтъква тайнитѣ, чудесата и красотата на живота, неговата сложност и изтънченостъ, както и неговата история, а това ще рече, че и отъ втора страна тя се приближава къмъ Бога. А тъй като биологията изтъква възможностъ за подобрене, спасение, укрѣпяване и възраждане на човѣка, то и отъ тая страна тя се приближава къмъ обосноваването на идеята за Бога. Най-послѣ *Професоръ Томсонъ* завършва: „Биологическата наука трѣбва наистина да стане служителка на религията, а богословътъ като стане мислителъ и символистъ, получава възможностъ да стане изтълкователъ на живота“.

Такова е положението на съвременната наука споредъ

думитѣ на самитѣ водачи на науката. Съвременната наука сама води къмъ Бога и, нѣщо повече, служи на религията, като обосновава и подкрепя вѣрата въ Бога.

Споредъ *Проф. Джорджъ Ромжнсъ* систематичното изследване води къмъ отблъсване на всѣкакви видими противоречия между наука и религия. А *Проф. Бойдъ Доукинсъ* заявява, че всеобщиятъ човѣшки опитъ свидетелствува, че религията всѣкога е съединена съ висшето развитие на обществото и че това е достатъчно доказателство за него, че нѣма никакъвъ антагонизъмъ между науката и религията.

Лейонелъ С. Билъ заявява, че науката никога не може да замѣни религията, понеже тя вѣчно се мѣнява. А *Едуардъ Брадбрукъ* пише, че религията е необходима потребностъ за човѣчеството и християнската религия е само изразъ на тая потребностъ.

Св. мъченица Агатия.

При Римския императоръ Декия, въ половината на третото столѣтие, имало жестоко гонение противъ християнитѣ. Въ всички области на империята било заповѣдано да предаватъ християнитѣ на мъжки и смъртъ. Презъ това време, въ Сицилия, островъ въ Средиземно море, въ гр. Палермо, живѣла млада девича на име Агатия. Тя била християнка и се славела съ свояка красота, добродетель и

знаменитъ родъ. Родителитѣ ѝ оставили голѣмо богатство, но тя малко държала на земнитѣ блага, обичала повече Бога отъ всичко друго на свѣта. Поради това, когато достигнала до Сицилия новината за гонението противъ християнитѣ, Агатия почнала да се приготвява за мъченичество.

И наистина, управителтъ на оная страна, на име Квинтианъ, не забавилъ да изпрати вой-

ници за откарването на Агатия. Девицата, като чула за тѣхното пристѣгане, влѣзла въ своята стая, помолила се на Бога и следъ това съ спокойствие и твърдостъ трѣгнала срещу войниците за гр. Катана. Управителтъ, увлечень отъ красотата на девицата, като искалъ да я откъсне отъ християнитѣ, далъ заповѣдь да я настанятъ при една богата жена, езичница, която съ петътъ свои дѣщери водила безпжненъ животъ. Той поржчалъ на тая жена, която се наричала Афродисия, да употреби всички старания, за да отвлече Агатия отъ нейната вѣра. Афродисия изпълнила заповѣдта на управителя. Тя уговарила девицата да пренесе жертва на боговетѣ и се старала да ѝ внуши любовь къмъ земнитѣ радости. Тя ѝ подарила скжпи накити, превъзнасяла нейната красота, устроявала различни увеселения, съ надежда да отвлече девицата отъ нейнитѣ постоянни мисли. Всѣки день въ нейния домъ имало весели събрания, танцове, и пѣние. Средствата били добре избрани, защото силната привързаностъ къмъ земнитѣ блага, къмъ удоволствията и разкоша изстудява нашата любовь къмъ Бога и лесно ни заставя да забравимъ Господа и вѣчния животъ. Агатия устояла противъ всички изкушения. Тя не приемала участие въ увеселенията, пазила твърда вѣра и, пълна съ любовь къмъ Господа, съ радостъ очаквала мъченичество за името Христово.

Следъ нѣколко време, Афродисия дошла при управителя и

му казала: „по лесно ще бжде камъкъ на вода да направишъ, отколкото тая девица да откъснешъ отъ нейния Богъ. Азъ и дѣщеритѣ ми непрекъснато я увещавахме, подарихме ѝ разкошни накити, скжпоценни камъни и маргарити. Тя всичко това призира!“ Като видѣлъ, че увещанията оставатъ безплодни, управителтъ повикалъ при себе си Агатия на сждъ. На въпроса му, отъ каквъ е родъ, девицата отговорила:

— Моитѣ родители бѣха благородни и цѣлото ми семейство бѣше славно и богато.

— Щомъ си отъ славенъ и богатъ родъ, защо тогава, като робиня, носишъ бедни дрехи? — попиталъ управителтъ.

— Азъ съмъ Христова робиня, — отговорила Агатия.

— Защо ти се наричашъ робиня, щомъ си отъ славенъ и богатъ родъ?

— Нашето благородство и свобода се състоятъ въ това, да бждемъ роби на Христа.

— Значи, ние не сме свободни, защото не служимъ на вашия Христосъ? — попиталъ управителтъ.

— Вие сте роби и пленници на грѣха и поклонници на безчувственитѣ идоли, — отговорила девицата.

— Ако ти продѣлжавашъ да хулишъ нашитѣ богове, азъ ще те предамъ на мъжи, — заявилъ управителтъ. Кажми ми защо ти не вѣрвашъ въ боговетѣ?

Агатия почнала да доказва на управителя лъжливостта и суетата на езическитѣ бого-

ве. Управителът заповѣдалъ да я биятъ по лицето, като я заплашвалъ съ още по жестоки мъжки. Но дѣвицата му отговорила:

— Не се плаша отъ нищо. Ако ти ме предадешъ на звѣроветъ, за да ме изядатъ, тѣ ще се укротятъ съ името Господне. Ако ме хвърлишъ въ огънь, ангелитъ ще ме освежатъ съ небесна роса. Ако ти ме предадешъ на мъжки, помощникъ ще ми бжде Духътъ на истината, Който ще ме избави отъ твоитъ рѣце.

Управителътъ заповѣдалъ да хвърлятъ Агатия въ смрадна и мрачна тъмница и на другия день отново я повикалъ на съдъ. Той почналъ отново да я увещава да се откаже отъ Христа

— По-добрѣ ти се отречи отъ своитъ лъжливи богове, — казала светата, — и пристъпи къмъ истинския Богъ, Който те е създалъ, та да не бждешъ предаденъ навѣчна мъка.

Тогавъ управителътъ заповѣдалъ да я привържатъ къмъ единъ стълбъ и да я биятъ. „Поклони се на боговетъ и ще бждешъ жива“, — казалъ ѝ той. Но девицата му отговорила:

— „Азъ се радвамъ на мъжитъ, както хората се радватъ на богато съкровище.

Тия временни страдания ми сж полезни, защото както не сипватъ житото въ хамбаря, преди да го очистятъ отъ боклука, тѣй и азъ негома да влѣза въ рай, ако отначало не се очистя чрезъ страдания.

Управителътъ заповѣдалъ още по-силно да я измжчватъ

— съ клещи да кжсатъ гърдитъ ѝ.

— Безчувствени мъчителю — извикала Агатия. Не те е срамъ да отрѣзвашъ у жената гърдитъ, каквито ти си сукалъ у майка си. . .

Отново хвърлили светата въ тъмницата. Презъ нощта Господъ ѝ пратилъ чудна помощъ. Явилъ ѝ се св. Ап. Петъръ, който изцѣрилъ нейнитъ рани съ името Господне. Презъ цѣлата нощъ необикновена свѣтлина озарявала нейната тъмница. Стражаритъ, уплашени отъ това чудно явление, се разбѣгали, като оставили вратитъ на тъмницата незатворени. Но Агатия не искала отъ това да се възползува, за да не се лиши отъ мъченически вѣнецъ и да не навлече беда на стражата.

Петъ дни следъ това Агатия била отново заведена при управителя. Той се очудилъ, когато видѣлъ, че тя се изцѣрила отъ нанесенитъ ѝ рани. Но това не го обърнало къмъ Бога. Той измислилъ нови мъжки. Заповѣдалъ върху земята да насипятъ разпалени въглени и кремени и върху тѣхъ да сложатъ Агатия. Изведнажъ, обаче, станало страшно землетресение и катанскитъ граждани въ ужасъ почнали да молятъ Квинтияна, да пустне девицата, като казвали, небето ни наказва заради нейнитъ страдания. Като се уплашилъ отъ землетресението и народното вълнение, Квинтиянъ заповѣдалъ да заведатъ Агатия въ тъмницата. Като влѣзла въ тъмницата, тя издигнала рѣце къмъ небето и извикала: „Бла-

годаря Ти, Господи, че си ме удостоил да страдамъ за Твое то свето име и, като си ме освободилъ отъ любовта къмъ временния животъ, далъ си ми сила и търпение. Сега вече, моля Ти се, призиви ме къмъ Себе си!" Съ тия думи на уста мжченицата предала Богу своята чиста душа Катанскитѣ граждани погребали тѣлото ѝ

Следъ нѣколко време Квинтиянь се отправилъ въ Палермо, за да завладее имота на св. мжченица. Като преминавалъ реката, изеднажъ коньтъ се подплашилъ, впусналъ се и го хвърлилъ въ рѣката, гдето той потъналъ. Като видѣлъ, какъ Богъ наказалъ жестокия мжчитель, неговия приемникъ вече непосмѣлъ да тревожи сродницитѣ на светата мжченица.

Между това славата за подвига на св. Агатия се разносѣла по цѣлата страна и нѣколко време следъ нейната смъртъ нейнитѣ почитатели построили църква върху нейната гробница, като положили надъ нея, въ паметъ на нейното смирение, скромната бедна дреха, която тя обикновено носила. Катанскитѣ жители благоговѣйно пазятъ нейната паметъ.

Недалечъ отъ града се намира огнедишащата планина Етна, която отъ време на време изхвърляла горяща лава. Еднажъ, когато страшно извержение на лава застрашавало града съ гибель, гражданитѣ взели дрехата на светата и я държели срещу огъня. Нещастиято минало. Жителитѣ на

Катана благодарили светата мжченица заради нейното застѣпничество. Това станало на годината отъ нейната смъртъ.

Св. Агатия се счита отъ народа като покровителка отъ пожаръ.

Съ каква непоколебима твърдостъ древн. християни пазили закона Господенъ! Не само мжжетѣ, но и слабитѣ жени и понѣкога даже и дѣцата се съгласявали по-скоро да претърпятъ ужасни страдания, отколкото да се отрекатъ отъ вѣрата си въ Христа и да измѣнятъ на Бога. А ние стараемъ ли се да придобиемъ сжщата твърдостъ на духа? Имаме ли толкова любовъ къмъ Христа? Тѣй ли се стараемъ да изпълняваме заповѣдитѣ Господни? Сега насъ не ни заплашватъ съ мжки и смъртъ заради името Христово. Но колко лесно ние се съблазняваме съ изгодитѣ и радоститѣ свѣтовни. Какъ тѣ ни отвличатъ отъ Бога! Нека всѣки отъ насъ се изпита и попита, не е ли полубилъ богатството, почестъта на хората и другитѣ мними блага повече отъ Господа. Заради тия *идоли* не забравяме ли ние често нашия Творецъ и Спасителъ? Не се ли покланяме ние на тия *идоли*? Не имъ ли принасяме въ жертва нашитѣ задължения? Нека молимъ Бога за Неговата всесилна помощъ. Да Го помолимъ, да ни даде Той сила и твърдо да стоимъ срещу изкушенията на свѣта, вѣрно и неизмѣнно да служимъ на Оногова, Който е пострадалъ и умрѣлъ заради нашето спасение.

Б Е Л Е Ж К И.

Страшното злодеяние.

Страшното злодеяние, нечувано до сега в историята, което се извърши на Великия Четвъртък в катедралната църква в София, хвърли в трауръ цѣла България и разтърси душитѣ на цѣль свѣтъ. Да се посѣгне на хиляди жертви въ единъ Божи домъ презъ време на молитва, — това е злодеяние, на което би завидѣлъ самиятъ демонъ. И това злодеяние се извърши въ нашето мило отечество, въ неговата столица отъ негови синове!! . . . То ясно говори докжде е отишла покварата у насъ и надъ каква зинала пропасть стои отечеството. Но ще послужи ли тоя нетресенъ фактъ за наше опомване? Ще се стреснемъ ли всички, като се почне отъ най-големитѣ граждани и свършимъ до последния такъвъ на Майка България? Или пакъ нѣколко дни само ще попишемъ изъ вестници, ще поговоримъ по улици, салони и сѣдебни зали, ала нищо коренно, нищо солидно нѣма да направимъ? О! да не дава Богъ. Времето е доста напреднало. Злото е пуснало дълбоки корени. Раната зѣе. Всичко налага да се взематъ бързи, енергични и солидни мѣрки. Да се цѣрятъ не плодетѣ,

не клонитѣ, не стѣблата, — не! Да се цѣри корена! И за нашитѣ общественици, за нашитѣ държавни мѣже, за кормчитѣ на нашето отечество трѣбва да е ясна диагнозата на злото въ България. Всички тѣ трѣбва да сж еднородни по въпроса за причината на разложението и да започнатъ бърза операция. Сж ли тѣ еднородни и взематъ ли основни и солидни мѣрки, — България е спасена. Нѣматъ ли еднородише, страдатъ ли отъ късогледство и спорятъ ли по очебийнитѣ истини, — България е погубена. Ново зло, зло още по-големо висе надъ главитѣ ни.

А кжде е тоя коренъ на разложението?

— Св. Синодъ на Българската Църква въ своето архипастирско послание, издадено по случай грозното престѣпление, извършено въ катед. „Св. Недѣля“, ясно и недвусмислено сочи това зло.

„Коренътъ на злото е въ това, — пише той, — че отъ нѣколко десетки години ние вървимъ по пътъ тъмень, мраченъ — безъ духовна свѣтлина. Цѣли десетки години насаждаме въ себе си култура безъ Бога, радваме се на просвѣта безъ религия, като пренебрегнахме Църквата. . . Вѣроуче-

нието днесъ токуречи напълно е изгонено отъ училищата. За Бога нито се говори, нито се мисли въ тѣхъ. За религиозно възпитание и дума не става, нѣма спасителнитѣ евангелски принципи. Пресѣчено е благодатното и благотворно влияние на Църквата. . . И естествено. . . *които сж съли вътрища, пожънваатъ бури; които сж заченали неправда, раждатъ беззаконие*“ . . .

Съ една дума цѣли десетки години наредъ се обезвѣряваше, убиваше се вѣрата въ народната душа, превръщаше се човѣкъ въ животно безъ идеали висши, безъ Богъ. А човѣчество безъ Богъ, — това е вълчо стадо. Не по вълчи ли започнахме да живѣемъ? . . .

Що да се прави :

„Досточими министри, върховни управители на България, и всички вие, народни избраници и общественици! — зове Св. Синодъ въ своето послание. — Промѣнете отъ основа образованието и възпитанието на българския гражданинъ, веднага направете завои. Отхвърлете възпитанието безъ Христа и вземете всички мѣрки, щото врагътъ да не сѣе вече плѣвели между житото. Това е най-добрата гаранция за неповтаряне на злото. Направете всичко за запазване на скъпата Родина. Цѣлиятъ български народъ е съ васъ“.

Да, ето правилната диагноза на нашето обществено разложение. Лѣкари, снемете своитѣ тъмни очила и непосредствено погледнете на корена. Лѣкувайте, лѣкувайте бързо!

И тукъ каква велика задача предстои на майката християнка! Ти, майко-християнко, трѣбва да

бждешъ милосърдната сестра на лѣкаритѣ при тая операция. Не можешъ ти да стоишъ съ кръстени рѣце. Престжпление велико предъ себе и Бога ти ще правишъ, ако не вземешъ дѣлъ. До сега ти оставяше своитѣ рожби да живѣятъ безъ Бога. До сега ти бѣше индеферентна къмъ рушителитѣ на най-милото и ценното въ детската душа — Бога въ нея. Ти сама бѣше разколебана въ вѣрата! Стресни се! Що вършишъ ти? Опомни се и опълчи срещу великитѣ убийци и атентатори! Атентата въ катедралата е грозно и голѣмо престжпление. Но още по-грозно, още по-велико престжпление има отъ него. Това е атентата, извършенъ въ детскитѣ и човѣшки души, милиони и милиони души, насоченъ за разрушение на *най-ценното* въ тѣхъ — *Бога, Бога у човѣка!* Ти плачешъ предъ злодеянието, станало въ катедралата. Ще търпишъ ли повече, злодеянието, що се върши надъ твоитѣ чеда? . . . Стани миرونоска. Потърси Христа. Възкреси Го въ душитѣ на чадата си. Спаси България! . . .

Пасхално литийно шествие.

Братството на „Бѣлия Кръстъ“ може да се похвали съ още единъ мисионерски успѣхъ. Презъ миналата зима, както вече съобщихме, то бѣше посещавано отъ многобройни гости — поклонници изъ околнитѣ села. Всички гости, на заминаване, молѣха Братството да посети тѣхнитѣ села. Но да се посетятъ 30 — 40 села и то въ празнични дни, — това е невъзможно за Братството. И то прибѣгна къмъ едно друго средство. Реши да устрои пасхално

литийно шествие между нѣколко софийски села по Искърското кѣрито. Високопреосвещени Св. Софийски митрополитъ Стефанъ съ радостъ посрещна това решение на Братството, и даде своето благословение. Като делегатъ и свой представителъ въ него изпрати свещ. П. Вѣнковъ. И така на 2-я день на Великденъ, въ три часа следъ обедъ, шествието започна отъ спирка Искъръ. Вземаха участие: 16 сестри, носещи факли, св. икони, два кивота съ св. мощи, петима свещен, начело съ архим. Ст. Абѣджиевъ, Иер. Антимъ Б-ски, всички облечени съ свещ. одежди. Многобройнитѣ християни и ученици отъ селото *Бусманци*, начело съ своя свещеникъ, съ св. икони, хоругви причакаха да посрещнатъ Братството. Следъ поздравителнитѣ речи, шествието потегли за селото. Въ църковния дворъ се извърши водосветъ, казаха се нѣколко речи отъ свещеницитѣ и сестритѣ, които и изпѣха нѣколко духовни пѣсни. Шествието следъ това, придружавано отъ християнитѣ, потегли за съседното село *Казичене*. По пѣтя се започна отслужването на вечернята, като шествието се спираше при ектениитѣ и продължаваше пѣтя си при пѣнието на стихиритѣ . . . Голѣмото село Казичене се бѣше раздвижило отъ малко до голѣмо. Всички бѣха излѣзли да посрещнатъ шествието. По улицитѣ цѣтя обсипваха главитѣ на Братството и духовенството. Камбанния звонъ на красивата църква разнасяше далечъ радостта на тържеството. Въ църква се направи водосветъ и произнесоха две проповѣди. На сутринята рано съборно се отслужи утрения и св. Литургия, и и отново произнесоха две проповѣ-

веди. Въ хубавия салонъ на училището сестритѣ дадоха своя духовенъ концертъ, придррженъ съ две сказки отъ тѣхъ и нѣколко декламации. Сжщитѣ се прѣснаха между християнитѣ, раздадоха многобройни листове отъ своитѣ издания, многобройни картинки, шампички, иконички на дѣска, запознаха се съ християнкитѣ — майки, поговориха съ тѣхъ, посетиха нѣколко домове съ кратка лития, извършиха се нѣколко водосвета, обѣдва се и отново шествието потегли за съседното село *Кривена*, изпращано отъ казичанци и посрещано отъ Кривенчанци.

Така се прекара цѣлата свѣтла седмица. Минаха се селата: *Бусманци*, *Казичене*, *Кривена*, *Дол. Богровъ*, *Гор. Богровъ*, *Ботунецъ*, *Челопечене*, *Челинци*, *Негованъ*, *Световрачане*, *Гнилене* и най-после Братството се прибра въ своя м-рѣ. Въ *Казичене*, *Дол. Богровъ*, *Челопечене* и *Негованъ* се отслужиха утрения съ св. Литургия. Църквитѣ, улицитѣ, пжтищата бѣха препълнени съ народъ. Особено живо участие вземаха учителитѣ въ Челопечене и Негованъ. Тѣ просто не знаеха какъ и съ какво могатъ да услужатъ на шествието.

„Сега, когато отечеството е покрусено отъ страшното престѣпление, станало въ Столицата на Великия Четвъртъкъ, когато нашитѣ селени бѣха хвърлени въ отчаяние, вие, духовни сестри отъ „Бѣлия Кръстъ“, се явихте въ селото ни като Божи пратеници да го съживите и развеселите — говорѣше на изпращане въ своята речъ единъ отъ учителитѣ. „Никога, никога нѣма да забравя вашитѣ хубави сказки, вашитѣ пѣ-

сни и она духовенъ подеъмъ, който извършихте въ нашитѣ души, драги духовни сестри“ — завърши духовния концертъ, директорътъ на Челопеченската прогимназия. А младиятъ неговански свещеникъ се обърна между другото съ следнитѣ думи: „Както нѣкогашнитѣ кръстоносци, отиваха да спасяватъ Божия гробъ, сега вие, кръстоносцитѣ на българската църква, смѣло вървите отъ село на село и спасявате човѣшкитѣ души. Азъ самъ сс преродихъ отъ всичко, което видѣхъ и чухъ отъ Васъ. Наистина вие много нѣщо извършихте въ моето село надъ душитѣ на моитѣ енорияши“.

Всичко това биде докладвано на Високопреосвещенния Митрополитъ Стефана. Той изпрати хиляди благословения на Братството и пожела Братството да устрои второ и трето литийно шествие, за да обиколи цѣлата Софийска околия, като изяви желание самъ да вземе участие въ „тоя религиозенъ походъ“, както се изрази.

Сп. Християнка. *Съ тая книжка се завършва II-та годишнина на списанието. Следната книжка ще бжде I-ва отъ новата—третата годишнина. Тя ще бжде изпратена на всички досегашни изправни абонати, като се надяваме, че и презъ III година тѣ ще получавашъ списанието и ще побързатъ още въ началото да*

си платятъ абонамента. Който обаче, не желае да бжде абонатъ презъ III година, нека повърне I-та книжка, когато я получи.

Печаленъ фактъ. Много отъ абонатитѣ не бѣха си внесли абонамента. Поканени чрезъ пощата да си платятъ, нѣкой отъ тѣхъ сж повърнали квитанцитѣ, като писали: „отказвамъ отъ списанието“. И това правятъ тѣ следъ като сж получили цѣли 9 книжки! Между тия абонати има и нѣколко свещеници. Ние повторно поканваме всички да си внесатъ абонамента, иначе ще публикуваме имената имъ въ списанието.

Житията на светиитѣ, томъ I — януарий, е сложенъ вече подъ печать и сж отпечатани нѣкол околи. Сложена е подъ печать и „Библията въ картини“ и сжщо сж отпечатани нѣколко коли. За улеснение на желающитѣ да се запишитъ за абонати, Братството е изпратило нѣколко партиди по две сестри изъ царството, снабдени съ нужнитѣ документи и образци отъ печатащитѣ се книги, за да записватъ абонати за тѣхъ. Ние молимъ всички абонати на „Християнка“ да дадатъ нужното съдействие въ трудната задача на сестритѣ. Тѣхното дѣло е мисионерски подвигъ. Когато се явятъ въ селото Ви или града Ви, подкрепете ги и помогнете въ всичко.

Предплатили абонати ще се считатъ ония, които внесатъ до 30 Май т. г. стойността (50 лв. за II кач. или 70 лв. за I кач.) за единъ томъ върху 20 коли, а за последващитъ томове — които внасятъ стойността имъ най-късно до 15 дена следъ получаването на предшестващия томъ. Понеже излизането на 12-тѣ тома ще стане най-малко въ продължение на две години, всѣки, — и най-бѣдния, — ще може да отдѣли отъ своитѣ средства и да се снабди съ ценното съкровище — „Жития на светиитѣ“.

Библия въ картини.

Това е ново луксозно издание отъ 240 картини изъ цѣлия Ветхи и Нови Заветъ — репродукция на класическитѣ картини на Проф. Юлия Шнора и Доре.

Книгата ще излѣзе въ двойно по-голямъ форматъ отъ „Християнка“ и ще има 30 коли. На гърба на всѣка картина ще има обяснителенъ текстъ.

„Библията въ картини“ излиза подъ редакцията на Архимандритъ Ст. Абаджиевъ и ще бѣде издадена на два вида хартия.

№ 1 — на фина бѣла хартия и ще струва 150 лв

№ 2 — на бѣла хартия второ кач. — ще струва 130 лв.

За изящна подвързия съ мукава и платно ще се заплаща по 40 лева.

За обикновена подвързия — 25 лева.

Който предплатятъ до 30 май т. год. стойността на „Библия въ картини“, ще получатъ № 1 срещу 120 лв.; № 2—100 лева. За подвързия отдѣлно.

„Християнка“.

Отъ месецъ априль, тази година, се започва третата годишнина на семейното сп. „Християнка“ — издание на „Бѣлия Кръстъ“, — въ всѣко отношение подобро, като при това даде и ценна премия на своитѣ предплатили абонати.

Срещу годишенъ абонаментъ отъ 40 лв. абонатитѣ ще получатъ въ течение на една година — отъ 1-й априль т. год. до 31-й мартъ 1926 г. — 10 книжки „Християнка“ отъ по 2 печатни коли, а които абонати внесатъ 60 лв., ще получатъ същото списание на фина бѣла хартия. За странство списанието ще струва 55 лв. на обикновена хартия и 75 лв. на фина бѣла хартия.

Абонати, които внесатъ абонамента си най-късно до 30 юний т. год., освенъ 10-тѣ книжки „Християнка“, ще получатъ ценна премия: красивъ албумъ отъ 32 класически картини на проф. Юлия Шнора и Доре:

„Чудесата, притчитѣ и страданията на Господа Иисуса Христа“, — форматъ двойно по-голямъ отъ „Християнка“, който албумъ отдѣлно ще се продава по 30 лева. По тоя начинъ на предплатилитѣ абонати списанието ще струва само 10 лева.

Прочее, побързайте да се запишете за абонати на третѣ издание. Съ това Вие ще подкрепите едно свето дѣло на Братството и ще вземете дѣлъ въ градежа на сградата Божия. И безъ това ние безогледно прѣскаме своитѣ средства по разни безполезни и даже вредни работи. Не се скъпете да си доставите най-ценнитѣ книги, които трѣбва да красятъ една християнска къща и които дълги години ще възпитаватъ, насърчаватъ и свѣтлина, и топлина ще носятъ у Васъ и у вашитѣ дѣца!

Братството „Бѣлъ Кръстъ“
на Българската Православна Църква.

ЦЕНА 8 ЛЕВА

ИЗДАВА БЪЛИЯ КРЪСТЪ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА
✻ ✻ УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ ✻ ✻

ВСИЧКИ МАТЕРИАЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
✻ НА СП. „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ, СВ. СИНОДЪ ✻

ПЕЧАТНИЦА ЕЛИСЕЙ ПЕТКОВЪ. СОФИЯ, УЛ. „БАЧО КИРО“ № 19